

VOORSTEL AAN DE GEMEENTERAAD

Behandelend ambtenaar: A. van der Scheer Registratienummer: 82152-2025:733990
Afdeling/cluster: Sociaal Domein
Portefeuillehouder: A. van Tongeren

Onderwerp:

Zienswijze regiovisie gespecialiseerde jeugdhulp Drenthe 2026-2030

Beslispunten:

1. Een zienswijze in te dienen over de regiovisie gespecialiseerde jeugdhulp Drenthe 2026-2030.
2. De brief 'Zienswijze regiovisie gespecialiseerde jeugdhulp Drenthe 2026-2030' vast te stellen.

Bevoegdheid raad

De regiovisie is vooruitlopend op de nog definitief vast te stellen gemeenschappelijke regeling jeugd. Vanuit deze regeling wordt het voorstel ter consultatie aan de raad aangeboden. Wij hebben ervoor gekozen dit via een zienswijzeprocedure aan u voor te leggen.

Inleiding

De Eerste Kamer heeft op 7 oktober 2025 ingestemd met de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg. Gemeenten zijn verplicht regionaal samen te werken binnen zogenoemde jeugdregio's. In deze regio's organiseren zij gezamenlijk de inkoop en uitvoering van specialistische jeugdhulp, kinderbescherming en jeugdreclassering. Uiterlijk in 2027 moet deze samenwerking structureel worden vastgelegd in een gemeenschappelijke regeling (GR). In september 2025 heeft u als gemeenteraad ingestemd met de ontwerp gemeenschappelijke regeling Jeugdhulpregio Drenthe en een zienswijze ingediend. Daarnaast dienen gemeenten gezamenlijk een regiovisie op te stellen, waarin zij beschrijven hoe zij binnen de regio zorgen voor een passend, toegankelijk en samenhangend jeugdhulpaanbod.

Voor de Jeugdhulpregio Drenthe (JHRD) is daarom de regiovisie gespecialiseerde jeugdhulp 2026-2030 opgesteld. Deze visie heeft een dubbele functie: enerzijds geeft zij richting aan de gezamenlijke koers en ambities van de Drentse gemeenten, anderzijds voldoet zij aan de wettelijke verplichting op grond van de gewijzigde Jeugdwet (wetsvoorstel Verbetering bereikbaarheid gespecialiseerde jeugdhulp).

De regiovisie legt een duidelijke ambitie vast: gespecialiseerde jeugdhulp moet beter bereikbaar zijn, sneller inzetbaar en afgestemd op de lokale context van kinderen, jongeren en gezinnen. Samenwerking tussen gemeenten, aanbieders en partners in het sociaal domein staat hierbij centraal. De visie vormt daarmee een belangrijke bouwsteen voor een toekomstbestendig jeugdhulpstelsel in Drenthe.

In 2021 is al een eerste regiovisie voor de JHRD vastgesteld binnen het Algemeen Bestuurlijk Overleg Jeugd. De huidige, geactualiseerde versie sluit aan bij de nieuwe wettelijke kaders en actuele opgaven in de regio. Conform de wettelijke verplichting moet deze regiovisie door alle gemeenteraden afzonderlijk worden vastgesteld. Voorafgaand daaraan wordt de adviesraad sociaal domein om formeel advies gevraagd en krijgen gemeenteraden de gelegenheid een zienswijze in te dienen. Na verwerking van deze zienswijzen wordt de definitieve regiovisie ter besluitvorming voorgelegd.

Beoogd effect

De Drentse gemeenten streven naar een toekomstbestendig en sluitend jeugdhulplandschap, zodat ieder kind tijdig passende hulp krijgt, niemand tussen wal en schip valt en de zorg ook op lange termijn betaalbaar en duurzaam blijft.

Argumenten

1.1 De regiovisie is de inhoudelijke onderbouwing van de opdracht die de GR Jeugdhulpregio Drenthe namens de twaalf Drentse gemeenten uitvoert.

De regiovisie is het inhoudelijke fundament onder de koers (en inrichting) van de GR JHRD. De regiovisie legt de gezamenlijke ambitie, uitgangspunten en leidende principes vast voor de gespecialiseerde jeugdhulp. De regiovisie markeert een duidelijke koerswijziging: van een versnipperd en aanbodgericht jeugdhulpsysteem, naar een samenhangend, lerend en betekenisvol jeugdhulplandschap waarin de leefwereld van het kind centraal staat. In de regiovisie wordt het belang benadrukt van normaliseren, nabijheid van hulp, relationeel vakmanschap en domein overstijgende samenwerking. De in de regiovisie opgenomen leidende principes zijn bedoeld als richtinggevend kader en toetsingskader voor alle betrokkenen in de jeugdhulpketen. De ingezette koers, de belangrijke elementen en de leidende principes komen overeen met onze lokale visie en ambities.

2.1 Wettelijke (toekomstige) plicht

In het wetsvoorstel Verbetering bereikbaarheid gespecialiseerde jeugdhulp is opgenomen dat de gemeenteraden van de gemeenten in elke jeugdregio voor hun jeugdregio een regiovisie gespecialiseerde jeugdhulp dienen vast te stellen.

3.1 Een zorgvuldige zienswijzeprocedure is belangrijk

Het vaststellen van een regiovisie is een verantwoordelijkheid voor uw raad. In de regiovisie worden echter gezamenlijke uitgangspunten, ambities, leidende principes en dergelijke vastgelegd. Dat betekent dat er uitgangspunten vastgelegd worden die voor elke betrokken gemeenteraad het richtinggevende kader zijn: richtinggevend voor de gezamenlijke acties vanuit de JHRD en richtinggevend voor de aansluiting van lokale acties rondom jeugdhulp met de contractering van gespecialiseerde jeugdhulp en werkafspraken met regionaal gecontracteerde partners.

De inhoud van de laatste versie van de regiovisie (die wordt opgesteld na de inspraak en zienswijzeprocedure die start na vaststelling van de definitieve conceptversie), kan door de afzonderlijke gemeenteraden niet meer worden geamendeerd. Wel kunnen nog moties worden ingediend over de inhoud van de regiovisie.

Om die reden is het belangrijk dat nu het belang van duidelijke en gerichte input te benadrukken en die input ook te gaan verkrijgen.

Daarom kan nu in de te starten procedure door alle betrokkenen inclusief gemeenteraden en adviesraden feedback worden gegeven op het definitieve concept. Die feedback wordt gewogen en leidt tot een definitieve regiovisie die ter vaststelling wordt voorgelegd aan de afzonderlijke colleges en via u aan de gemeenteraden.

Kanttekeningen

1.1 De GR is formeel nog niet opgericht.

U als gemeenteraad moet nog een definitief besluit nemen over de oprichting. Dit betekent dat de regiovisie vooruitloopt op de formele vaststelling van de GR en dat de verdere uitvoering afhankelijk is van het instemmingsbesluit van de afzonderlijke gemeenteraden. De Regiovisie krijgt pas beleidsstatus zodra de Gemeenschappelijke Regeling (GR) formeel is vastgesteld en operationeel is. Beleidsmatige ambities die niet voortvloeien uit wettelijke verplichtingen dienen expliciet door het algemeen bestuur van de GR te worden vastgesteld. Het is van belang om een helder onderscheid te maken tussen visie en formele taaktoedeling; onderdelen die niet zijn verankerd in de GR-tekst moeten afzonderlijk ter instemming worden voorgelegd.

2.1 Regiovisie reikt verder dan wettelijke vereisten

De regiovisie gaat inhoudelijk verder dan de minimale wettelijke vereisten. Waar het wetsvoorstel Verbetering bereikbaarheid gespecialiseerde jeugdhulp uitsluitend voorschrijft dat gemeenteraden voor hun jeugdregio een regiovisie vaststellen, bevat de voorliggende regiovisie tevens bredere beleidsmatige uitgangspunten en ambities.

3.1 Verwijsprocedures reiken verder dan wettelijke verwijzers

Het anders inrichten van verwijsprocedures is in strijd met de verwijzingsbevoegdheid van huisartsen, medisch specialisten en gecertificeerde instellingen en dit is vastgelegd in artikel 2.6 van de Jeugdwet. Dit kan niet worden beperkt of afhankelijk gemaakt van aanvullende stappen in een verordening.

Financiën

Aan dit voorstel zijn op dit moment geen concrete financiële consequenties verbonden. De vertaling van de regiovisie in aanbestedingen en in de organisatorische inrichting van de GR jeugdhulp Drenthe, zal op termijn wel financiële impact hebben.

Participatie

De regiovisie heeft voorgelegd aan de adviesraad en de adviesraad heeft op 16 november 2025 een advies uitgebracht (zie bijlage 2).

Inclusie

Zoals in het beoogd effect staat beschreven streven we naar een toekomstbestendig en sluitend jeugdhulplandschap, zodat ieder kind tijdig passende hulp krijgt, niemand tussen wal en schip valt en de zorg ook op lange termijn betaalbaar en duurzaam blijft.

Communicatie

De uiteindelijke versie van de regiovisie gespecialiseerde jeugdhulp wordt vastgesteld wanneer de feedback van gemeenteraden, adviesraden en andere betrokkenen is ontvangen door JHRD. De vaststelling door de individuele gemeenteraden is gepland voor 2026.

Uitvoering

Nadat de definitieve regiovisie is vastgesteld zal er een uitvoeringsagenda worden opgesteld.

Bijlagen

1. Regiovisie gespecialiseerde jeugdhulp Drenthe 2026-2030
2. Advies adviesraad sociaal domein november 2025
3. Reactiebrief adviesraad regiovisie gespecialiseerde jeugdhulp Drenthe 2026-2030
4. Raadsbesluit regiovisie gespecialiseerde jeugdhulp Drenthe 2026-2030
5. Zienswijze regiovisie gespecialiseerde jeugdhulp Drenthe 2026-2030

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Borger-Odoorn,
de secretaris de burgemeester

E.W. Bennema

mr. J. Seton